

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 03 0 K 020089 20 Kž
Sarajevo, 02.12.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Begić Jasmine kao predsjednice vijeća, Dodik mr Božidarke i Pavlović Slavka kao članova vijeća, uz sudjelovanje Roić Živane kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv osumnjičenih Ž. B., J. M., S. R., J. G., M. A., H. B., K. M., B. D., Ž. S., T. N. i M. S., zbog krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. u vezi stava 1. i krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. u vezi sa članom 55. i članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, a u odnosu na osumnjičenog Ž. B. u sticaju i sa krivičnim djelom Nedožvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja osumnjičenih Ž. B., J. M., S. R., J. G., M. A., H. B., K. M., B. D., Ž. S., T. N. i M. S., izjavljenim protiv rješenja Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 020089 20 Kv 2 od 18.11.2020. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.12.2020. godine, donio je

R J E Š E N J E

Uvažavanjem žalbi branitelja osumnjičenih J. M., J. G., M. A., H. B., K. M., B. D., T. N. i M. S., a povodom tih žalbi, po službenoj dužnosti, na osnovu člana 324. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine i u odnosu na osumnjičene Ž. B., Ž. S. i S. R., ukida se rješenje Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 020089 20 Kv 2 od 18.11.2020. godine, pa se predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 020089 20 Kv 2 od 18.11.2020. godine, prema osumnjičenim Ž. B., J. M., S. R., J. G., M. A., H. B., K. M., B. D., Ž. S., T. N. i M. S., protiv kojih je u toku istraga zbog krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. u vezi stava 1. i krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. u vezi sa članom 55. i članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), a u odnosu na osumnjičenog Ž. B. i zbog krivičnog djela Nedožvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. KZ FBiH, produžen je pritvor za 2 (dva) mjeseca, koji im po tom rješenju, može trajati najduže do 18.01.2021. godine ili do nove odluke suda. Svim osumnjičenim je pritvor produžen iz razloga propisanih u članu 146.

stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH).

Protiv tog rješenja žalbe su izjavili branitelji svih prethodno navedenih osumnjičenih.

Branitelj osumnjičenog H. B., advokat Konjić Rifat, branitelj osumnjičenog B. D., advokat Konjić Nihad i branitelj osumnjičenog T. N., advokat Matuzović Vlado, pobijano rješenje osporavaju zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka. U žalbama predlažu da se prvostepeno rješenje preinači tako da se pritvor ovim osumnjičenima ukine i oni puste na slobodu, uz eventualno određivanje mjera zabrane.

Za osumnjičenog Ž. S. žalbu je podnio njegov branitelj, advokat Ćosić Šesenam, zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se pobijano rješenje preinači tako da se osumnjičeni pusti na slobodu uz određivanje mjera zabrane ili da se ono ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Branitelj osumnjičenog Ž. B., advokat Ćaćić Stjepan, branitelj osumnjičenog S. R., advokat Ajanović Mirnes, branitelj osumnjičenog M. A., advokat Hećimović Bakir i branitelj osumnjičenog K. M., advokat Suljić M. Suad prvostepeno rješenje osporavaju zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. U žalbama branitelji osumnjičenih Ž. B. i K. M. predlažu da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, s tim da je branitelj osumnjičenog K. M. alternativno predložio da se to rješenje preinači i osumnjičeni pusti na slobodu, uz eventualno određivanje mjera zabrane, dok su branitelji osumnjičenih S. R. i M. A. predložili da se prvostepeno rješenje preinači tako da se ovi osumnjičeni puste na slobodu ili da im se umjesto pritvora odrede mjere zabrane.

Branitelj osumnjičenog J. M., advokat Mešić Amir, branitelj osumnjičenog J. G., advokat Alić Damir i branitelj osumnjičenog M. S., advokat Antić Ivo, žalbe su izjavili zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, s tim da se u žalbi branitelja osumnjičenog M. S. navodi da prvostepeno rješenje pobija i zbog povrede člana II/3. tačka d) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 5. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (EKLJP). U žalbama predlažu da se pobijano rješenje preinači i ovi osumnjičeni puste na slobodu, s tim što branitelji osumnjičenih J. M. i J. G. alternativno predlažu da se njihovim branjenicima odrede mjere zabrane, a žalbe branitelja osumnjičenih J. M. i M. S. sadrže i prijedlog da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda branitelja osumnjičenih i po službenoj dužnosti u smislu člana 321., u vezi sa članom 338. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

U žalbama branitelja osumnjičenih Ž. B. i S. R., iako se kao žalbeni osnov navode bitne povrede odredaba krivičnog postupka, te povrede nisu konkretizirane niti obrazložene, pa onda takve žalbene navode, usljed paušalnosti, ovaj sud nije ni mogao ispitati.

Branitelji osumnjičenih J. M., K. M., T. N. i M. S. osporavaju zakonitost pobijanog rješenja navodima da su na ročištu za produženje pritvora prema osumnjičenim održanim

pred prvostepenim sudom dana 18.11.2020. godine, dali svoja izjašnjenja o prijedlogu tužitelja za produženje pritvora, na koja prvostepeni sud u pobijanom rješenju nije odgovorio, osim paušalnog navoda da prigovori branitelja nisu osnovani i da ne dovode u pitanje postojanje općih i posebnog uvjeta za pritvor, zbog čega smatraju da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH. Pri tome se branitelj osumnjičenog K. M. poziva na stav iz rješenja ovog suda broj 03 0 K 014378 15 od 13.11.2015. godine.

Osnovani su navedeni žalbeni prigovori branitelja osumnjičenih J. M., K. M., T. N. i M. S..

Iz zapisnika o ročištu za produženje pritvora od 18.11.2020. godine, proizilazi da su branitelji ovih osumnjičenih, pored uopćenih izjašnjenja stavili i konkretne, odnosno, relevantne prigovore na prijedlog tužitelja za produženje pritvora. Tako je branitelj osumnjičenog J. M. konkretno ukazao da u prijedlogu tužiteljstva za produženje pritvora nisu konkretizirane radnje ovog osumnjičenog; da su branitelji osumnjičenih K. M. i T. N. ukazali da nema dokaza o pripadnosti tih osumnjičenih grupi, jer iz snimljenih telefonskih razgovora nema komunikacije ovih osumnjičenih kako sa organizatorom grupe, tako i sa bilo kojim članom grupe, s tim što je branitelj osumnjičenog T. N. ukazao i to da je u prijedlogu tužitelja navedeno da su svi osumnjičeni, pa dakle i ovaj, prilikom prijevoza droge pratili automobile, pokrivali i pratili vozila kojima se prevozila droga, pa su telefonskim putem obavještavali o položaju policije i sl., da su sakrivali drogu na njima poznatim lokacijama, drogu prodavali pojedinim članovima grupe kao i krajnjim konzumentima ispred kuće organizatora, te nakon prodaje droge njemu predavali novac, a da za takve radnje ovog osumnjičenog ne postoji niti jedan dokaz, dok je branitelj osumnjičenog M. S. naveo da nema nijednog dokaza da je ovaj osumnjičeni bilo kome prodao opojnu drogu kako se to navodi u prijedlogu tužitelja.

Međutim, prvostepeni sud je u obrazloženju pobijanog rješenja (na strani 62. pasus 3.), u odnosu na prigovore branitelja sa ročišta za produženje pritvora, samo paušalno naveo: "Dakle, nasuprot navodima odbrane osumnjičenih sud smatra da naprijed navedeni sadržaj presretnutih komunikacija upućuje na postojanje osnovane sumnje da su osumnjičeni počinili krivična djela koja im se stavljaju na teret, i to kada se sadržaj svih presretnutih komunikacija ne posmatra samo pojedinačno, već kada se svi dovedu u međusobnu vezu, te kada se takođe dovedu u vezu sa ostalim provedenim dokazima, kao što su rezultati provođenja posebne istražne radnje Tajno praćenje i Tehničko snimanje osoba, transportnih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima iz člana 130. stav 2. tačka d) ZKP FBiH, izvršenih pretresa kod pojedinih osumnjičenih, nalaza i mišljenja vještaka hemijske struke na osnovu kojih je i utvrđeno da oduzeta materija predstavlja opojnu drogu, kako onu pronađenu prilikom pretresanja dana 22.10.2020. godine, tako i prilikom ranijeg pretresanja pojedinih osumnjičenih, kao i pretresanja osoba za koje je utvrđeno da su kupili opojnu drogu od nekog od osumnjičenih", i dalje: „Iz navedenih razloga sud smatra neosnovanim navode odbrane osumnjičenih da naprijed navedeni sadržaj presretnutih komunikacija ne upućuje na postojanje osnovane sumnje da su osumnjičeni počinili krivična djela koja im se stavljaju na teret, a posebno kada se sadržaj svih presretnutih komunikacija ne posmatra pojedinačno, već kada se dovedu u međusobnu vezu sa ostalim provedenim dokazima, te obavljenim vještačenjima, koja su u dosadašnjem toku istrage obavljena.“

S tim u vezi ovaj sud podsjeća da je obaveza suda da odgovori na konkretne i relevantne prigovore odbrane kojima se osporava prijedlog tužitelja za određivanje, odnosno, produženje pritvora, jer se zanemarivanjem ocjene takvih navoda iznesenih na ročištu, dovodi u pitanje svrha njegovog održavanja, koje upravo služi tome da se suprotnoj strani, odnosno braniteljima i osumnjičenim (optuženim) omogući da se izjasne o svim, za njih bitnim pitanjima povodom prijedloga tužitelja za produženje pritvora. Radi se, dakle, o kontradiktornom raspravljanju pred sudom tokom kojeg se odbrani daje mogućnost da koristi svoje zakonsko pravo da osporava okolnosti koje su bitne za odlučivanje o pritvoru, pa je obaveza suda da takve prigovore ocijeni na odgovarajući način. Kako prvostepeni sud to u pobijanom rješenju nije učinio, čime je odbrana onemogućena da efektivno osporava navode iz prijedloga za produženje pritvora, onda je na taj način povrijeđeno pravo na odbranu osumnjičenih J. M., K. M., T. N. i M. S., odnosno, učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH na koju se žalbama njihovih branitelja osnovano ukazuje.

Imajući u vidu da su i branitelji osumnjičenih Ž. B., S. R., J. G., M. A., H. B., B. D. i Ž. S. na ročištu iznosili relevantne prigovore o kojima se prvostepeni sud nije očitovao, a kako njihove žalbe, ne sadrže isti prigovor, ovaj sud je povodom žalbi branitelja osumnjičenih J. M., K. M., T. N. i M. S. našao da su pomenuti žalbeni prigovori od koristi i za osumnjičene Ž. B., S. R., J. G., M. A., H. B., B. D. i Ž. S. koji nisu podnijeli prigovor u tom pravcu, pa je na osnovu člana 338. ZKP FBiH u vezi sa članom 324. istog zakona, postupio po službenoj dužnosti kao da i u odnosu na njih takva žalba postoji.

Osporavajući zakonitost pobijanog rješenja, branitelj osumnjičenog J. M. žalbom prvenstveno ukazuje da pobijano rješenje predstavlja samo prepisan prijedlog tužiteljstva, bez stvarne kontrole opravdanosti pritvora, što se jasno vidi po tome da pobijano rješenje u cijelosti prati redoslijed razgovora dobijenih provođenjem posebnih istražnih radnji, a jedina je razlika u tome što je sud u pobijanom rješenju pojedine pasuse iz prijedloga sjedinjavao u jedan pasus, te ponegdje dodao uopćene navode, ali da suštinski nema razlike između prijedloga tužiteljstva i pobijanog rješenja, pa smatra da je na opisani način učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Pri tome ukazuje na stav iz rješenja ovog suda broj 09 0 K 027189 18 Kž od 14.03.2018. godine.

Na sličan način prvostepeno rješenje osporava i branitelj osumnjičenog J. G., navodeći u žalbi da sud u pobijanom rješenju samo parafrazira navode tužiteljstva, pri čemu ne izvodi vlastiti zaključak o ispunjenosti općeg pritvorskog uvjeta u odnosu na ovog osumnjičenog.

Ovi žalbeni prigovori branitelja osumnjičenih J. M. i J. G. su osnovani.

Ispitujući osnovanost navedenih žalbenih prigovora, ovaj sud je pažljivo uporedio sadržinu prijedloga tužitelja za produženje pritvora broj T03 0 KTO 0092243 20 od 17.11.2020. godine u dijelu koji se odnosi na priložene dokaze (od 25. do 79. strane) sa obrazloženjem pobijanog rješenja (od 18. do 59. strane) i utvrdio da se suštinski radi o identičnom sadržaju, osim što su u rješenju izvršene minimalne izmjene kako bi se vidjelo da je u pitanju sudski, a ne tužiteljski akt, te su spojeni pojedini pasusi koji su u prijedlogu

tužitelja razdvojeni. Također su na početku pojedinih pasusa dodate riječi “nadalje”, “zanim”, “također”, “što se tiče”, “imajući u vidu” i sl., a na strani 51. i 52. rješenja je dodata po jedna rečenica koja se odnosi na rezultat vještačenja praškaste materije oduzete od M. A. i S. A.. Da se doista radi o prepisanom prijedlogu tužitelja i da je izostala stvarna kontrola opravdanosti pritvora, proizilazi i iz okolnosti da se u pobijanom rješenju dva ili više puta ponavlja identičan sadržaj snimljenih telefonskih razgovora i to na isti način i istim redoslijedom kako se ti razgovori ponavljaju i u prijedlogu tužitelja, pa je tako sažetak razgovora broj 278 koji se odnosi na razgovor od dana 31.08.2020. godine oko 12:56 sati u pobijanom rješenju naveden čak četiri puta (na strani 21. pasus 4, na strani 23. pasus 1., na strani 31. pasus 2., te na strani 54. pasus zadnji koji se nastavlja na strani 55. pasus prvi), zatim je sažetak razgovora broj 137,139 koji se odnosi na razgovor od dana 01.09.2020. godine oko 00:09 sati ponovljen tri puta (na strani 24. pasus 1, na strani 33. pasus 2. i na strani 42. zadnji pasus koji se nastavlja na strani 43. prvi pasus), a većina ostalih sažetaka razgovora je ponovljena dva puta. Pri tome su iz prijedloga tužitelja u rješenje suda (na strani 39. pasus 1. i 2.), prepisana i dva sažetka razgovora koji se odnose na prodaju opojne droge NN licima od strane osobe koja u ovom predmetu uopće nema svojstvo osumnjičenog (I. N.). Prema tome, prvostepeni sud je postupajući na ovaj način, očigledno propustio izvršiti stvarnu kontrolu opravdanosti pritvora za sve osumnjičene koji su navedeni u prijedlogu tužitelja za produženje pritvora, odnosno, propustio je da u pobijanom rješenju iznese vlastite razloge za zaključak da na strani osumnjičenih J. M. i J. G. postoji osnovana sumnja kao opći uvjet za produženje pritvora, kako se to osnovano ukazuje žalbama njihovih branitelja. Time je, i po ocjeni ovog suda, prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Kako žalbe branitelja osumnjičenih Ž. B., S. R., M. A., H. B., K. M., B. D., Ž. S., T. N. i M. S. ne sadrže isti prigovor, ovaj sud je povodom žalbi branitelja osumnjičenih J. M. i J. G. našao da su pomenuti žalbeni prigovori od koristi i za osumnjičene Ž. B., S. R., M. A., H. B., K. M., B. D., Ž. S., T. N. i M. S. koji nisu podnijeli prigovor u tom pravcu, pa je na osnovu člana 338. ZKP FBiH u vezi sa članom 324. istog zakona, postupio po službenoj dužnosti kao da i u odnosu na njih takva žalba postoji.

Usljed navedene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, odnosno, zbog okolnosti da sud nije izvršio stvarnu kontrolu opravdanosti produženja pritvora, osnovani su i žalbeni navodi branitelja osumnjičenih B. D., K. M. i T. N., kojima ukazuju da pobijano rješenje nema razloga o odlučnim činjenicama u pogledu zaključka da su ovi osumnjičeni učinili krivično djelo Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. KZ FBiH, odnosno, da su djelovali kao članovi grupe za prometovanje opojnim drogama koju je organizirao osumnjičeni Ž. B., pa je time, i po ocjeni ovog suda, učinjena još jedna bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

S tim u vezi branitelj osumnjičenog T. N. žalbom ukazuje da se tom osumnjičenom naredbom o provođenju istrage stavlja na teret da je pristupio organiziranoj grupi na čijem čelu je bio osumnjičeni Ž. B., a da je osumnjičeni T. N. kao član te grupe (isto kao i ostali osumnjičeni), vozilom pratio i osiguravao vozilo u kojem se prevozila droga, skrivao drogu na njemu poznatim lokacijama, prodavao drogu krajnjim konzumentima i novac predavao Ž. B., što je sud prihvatio, ali da je takav zaključak proizvoljan jer za isti nisu

navedeni razlozi, budući da i nema dokaza o bilo kakvoj povezanosti ovog osumnjičenog bilo sa organizatorom grupe, bilo sa članovima iste. Slične prigovore ističu i branitelji osumnjičenih B. D. i K. M., ukazujući da je zaključak suda o pripadnosti ovih osumnjičenih organiziranoj grupi paušalan, jer nije zasnovan na dokazima u spisu, odnosno, da su u pobijanom rješenju za takav stav suda izostali razlozi.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizilazi da je prvostepeni sud interpretirao niz dokaza (koji se u najvećem dijelu odnose na rezultate posebnih istražnih radnji), a potom izveo zaključak da su osumnjičeni, među kojima i B. D., K. M. i T. N., djelovali kao članovi organizirane grupe koja se bavila prometovanjem opojnih droga (a osumnjičeni Ž. B. da je tu grupu organizirao), ali nije naveo razloge koji, prema sadržini tih dokaza, doista opravdavaju zaključak da su ovi osumnjičeni bili pripadnici i djelovali u svojstvu članova organizirane grupe. S tim u vezi osnovano se žalbama branitelja naprijed pomenutih osumnjičenih ukazuje da sud nije dao razloge o odlučnim činjenicama u odnosu na radnje ovih osumnjičenih za koje se terete naredbom o provođenju istrage, poduzete u svojstvu članova grupe, odnosno, razloge iz kojih bi bila vidljiva njihova povezanost bilo sa organizatorom, bilo sa drugim članovima ove grupe.

Također iz obrazloženja pobijanog rješenja (na strani 61. pasus zadnji koji se nastavlja na strani 62. pasus prvi), proizilazi da je prvostepeni sud našao da: “provođenjem posebnih istražnih radnji iz člana 130. stav 2. tačke a) i d) ZKP FBiH prikupljeni su dokazi koji ukazuju da je Ž. B. u cilju pribavljanja imovinske koristi od neovlaštene prodaje i prometa opojnih droga, angažovao ostale članove grupe koju su činili J. M., S. R., J. G., M. A., H. B., K. M., B. D., S. Ž., N. T. i M. S., a koji su, po uputama organizatora grupe, prilikom prijevoza kupljene opojne droge od mjesta kupovine do mjesta skladištenja svojim vozilima pokrivali i pratili vozilo kojim se prevozila droga i vozaču dojavljivali položaj i kretanje policije koristeći se unaprijed dogovorenim slengovima kao što su “hale” što se odnosi na policajce, “eto ih tamo” što se odnosi na mjesto gdje se nalaze policajci i drugim ranije dogovorenim slengovima, a po dovozu droge veći dio su skrivali na njima poznatim lokacijama, a manji dio koji služi za dnevnu prodaju, skrivali su u kuću i dvorište Ž. B. koja se nalazi u naselju D. D., G. T., zatim je dio droge koji je skriven u kući i dvorištu Ž. B. sa pojedinim članovima grupe vagao i pakovao u paketiće i prilikom dogovora za obavljanje navedenih poslova koristili su se slengovima „ponesi dizalicu“ koji označava vagu za vaganje i dođi da „rastavljamo dijelove“ što označava vaganje i pakovanje u paketiće koji su namjenjeni za prodaju krajnjim konzumentima, a nakon toga Ž. B. je tako pripremljenu drogu prodavao krajnjim konzumentima kod svoje kuće koristeći se pretežno društvenim mrežama prilikom ugovaranja vrste, količine i cijene, dok su ostali članovi grupe, po njegovom odobrenju, također drogu prodavali krajnjim konzumentima ispred njegove kuće, na putu koji vodi njegovoj kući i istu isporučivali na druge dogovorene lokacije, a prilikom prodaje telefonima su ugovarali sa konzumentima količinu, vrstu i cijenu droge i mjesto isporuke koristeći se slengovima „rakija“ što označava opojnu drogu heroin, „ekseri“ što označava opojnu drogu extazi, „brzina“ što označava opojnu drogu Amfetamin-speed, „zeleno“ što označava opojnu drogu cannabis sativa L, „tri dvice, petica, četiri komada“ što označava količinu opojne droge, „jucva, cvaja, cener i fes“ što označava cijenu, „ler“ što označava odgođeno plaćanje, „evo me na istom mjestu“, „doći ću po tebe i odvući ću te njima kući“ što označava mjesto isporuke droge i drugim dogovorenim slengovima, a nakon prodaje droge novac predavali Ž. B. kao organizatoru grupe, a kada bi na kraju dana ostao dio

neprodane droge pojedini članovi su, po uputama organizatora grupe, istu odnosili svojim kućama i skrivali na njima poznatim lokacijama i sutradan ponovo donosili u kuću Ž. B. i zajedno s njim ponovo prodavali krajnjim konzumentima na gore opisani način, te je Ž. B., kao organizator grupe, na taj način u navedenom periodu ostvario protupravnu imovinsku korist u za sada neutvrđenom iznosu, dok ostali pripadnici organizovane grupe ostvarili imovinsku korist zavisno od prodate opojne droge koju preuzmu”, ali se u pobijanom rješenju uopće ne navodi temeljem čega je sud, u odnosu na svakog osumnjičenog ponaosob, našao da postoji osnovana sumnja o njihovom djelovanju u svojstvu člana grupe na opisani način. S tim u vezi ovaj sud podsjeća da je za zaključak o postojanju osnovane sumnje da su osumnjičeni djelovali kao članovi grupe koja se bavila prometom opojnih droga na način kako se to svakom od njih stavlja na teret naredbom o provođenju istrage (odnosno, da je osumnjičeni Ž. B. djelovao kao organizator te grupe), potrebno dati konkretne razloge zasnovane na dokazima čija sadržina takav zaključak potkrepljuje. Nasuprot tome, pobijano rješenje ne sadrži izričito izjašnjenje suda o postojanju osnovane sumnje da su osumnjičeni K. M., B. D. i T. N. učinili konkretne krivičnopravne radnje za koje se terete kao članovi ove organizirane grupe koja se bavila prometovanjem opojnih droga (što se odnosi i na ostale osumnjičene, uključujući i Ž. B. kao organizatora grupe), čime je prvostepeni sud učinio još jednu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, na koju se žalbama branitelja osumnjičenih K. M., B. D. i T. N. osnovano ukazuje. Kao što je već prethodno navedeno, ova bitna povreda odredaba krivičnog postupka proistekla je upravo iz okolnosti da sud nije izvršio stvarnu kontrolu opravdanosti pritvora, nego je, prepisujući prijedlog tužitelja za produženje pritvora, propustio iznijeti vlastitu ocjenu i analizu priloženih dokaza, odnosno, izvesti vlastite zaključke o tome da li na strani svakog od osumnjičenih postoji osnovana sumnja da su učinili krivična djela na način kako im se to stavlja na teret naredbom o provođenju istrage, kao opći uvjet za produženje pritvora.

Budući da žalbe branitelja osumnjičenih Ž. B., J. M., S. R., J. G., M. A., H. B., Ž. S., i M. S. ne sadrže isti prigovor, ovaj sud je povodom žalbi branitelja osumnjičenih K. M., B. D. i T. N. našao da su pomenuti žalbeni prigovori od koristi i za osumnjičene Ž. B., J. M., S. R., J. G., M. A., H. B., Ž. S., i M. S. koji nisu podnijeli prigovor u tom pravcu, pa je na osnovu člana 338. ZKP FBiH u vezi sa članom 324. istog zakona, postupio po službenoj dužnosti kao da i u odnosu na njih takva žalba postoji.

Prethodno navedene bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, proizvele su još jednu takvu povredu, koja se ogleda u nedostatku razloga o odlučnim činjenicama u pogledu subjektivnog odnosa osumnjičenih prema krivičnim djelima za koja se terete, na što se osnovano ukazuje žalbama branitelja osumnjičenih J. M., M. A. i M. S..

Naime, branitelj osumnjičenog M. A. žalbom ukazuje da se samo kroz ocjenu postojanja umišljaja tog osumnjičenog moglo odgovoriti na pitanje da li postoji osnovana sumnja da je učinio krivična djela za koja se tereti, ali da su takvi razlozi u pobijanom rješenju potpuno izostali. Branitelj osumnjičenog J. M. navodi da je sud zaključio da je osumnjičeni postupao sa direktnim umišljajem, ali je propustio dati razloge u tom pravcu, odnosno, da je ovaj osumnjičeni svjesno i voljno pristupio organiziranoj grupi i postupao po uputama organizatora, a slično tome ukazuje žalbom i branitelj osumnjičenog M. S..

Prema obrazloženju pobijanog rješenja (na strani 62. pasus 4.), prvostepeni sud je naveo: „Isto tako, iz dokaza na koje se ovaj sud pozvao u obrazloženju ovog rješenja proizilazi da se u navedenom periodu kontinuirano odvijala komunikacija između organizatora organizirane grupe Ž. B. koji je vršio nabavku i podjelu droge, davao upute ostalim članovima i rukovodio organiziranom grupom. Među osumnjičenim, kao i organizatora i pojedinih kupaca postojale su komunikacije što posebno proizilazi iz presretnutih telefonskih razgovora, koje će tužilaštvo obzirom da istraga nije završena u dopuni dokaza dokumentovati nakon što se obave vještačenja, pa ovaj sud na temelju dokaza i ocjenom njihove sadržine zaključuje da su osumnjičeni djelovali u sastavu organizirane grupe i da su oni imali svijest i volju da djeluju u okviru organizirane grupe, a što predstavlja postojanje osnovane sumnje da su učinili krivično djelo za koje se protiv njih vodi istraga“.

Međutim, kako prvostepeni sud prethodno nije dao razloge za izneseni zaključak da se „u navedenom periodu kontinuirano odvijala komunikacija između organizatora organizirane grupe Ž. B. koji je vršio nabavku i podjelu droge, davao upute ostalim članovima i rukovodio organiziranom grupom“, ni da su svi ili određeni članovi grupe (i koji) sa istim komunicirali s ciljem prometovanja opojnim drogama, a niti je, kako to u pobijanom rješenju tvrdi sud, izvršena ocjena sadržine dokaza, onda je proizvoljan i zaključak „da su osumnjičeni djelovali u sastavu organizirane grupe i da su oni imali svijest i volju da djeluju u okviru organizirane grupe“, odnosno zaključak o umišljaju osumnjičenog Ž. B. da postupa u svojstvu organizatora ove grupe, te njenih članova da djeluju kao pripadnici te grupe. Stoga je pobijanim rješenjem učinjena još jedna bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, na koju se žalbama branitelja osumnjičenih J. M., M. A. i M. S. osnovano ukazuje.

Kako žalbe branitelja osumnjičenih Ž. B., S. R., J. G., H. B., Ž. S., K. M., T. N. i B. D. ne sadrže isti prigovor, ovaj sud je povodom žalbi branitelja osumnjičenih J. M., M. A. i M. S. našao da su pomenuti žalbeni prigovori od koristi i za osumnjičene Ž. B., S. R., J. G., H. B., Ž. S., K. M., T. N. i B. D. čije žalbe ne sadrže prigovor u tom pravcu, pa je na osnovu člana 338. ZKP FBiH u vezi sa članom 324. istog zakona, postupio po službenoj dužnosti kao da i u odnosu na njih takva žalba postoji.

Naposlijetku, branitelji osumnjičenih M. A. i M. S. žalbama ukazuju da je prvostepeni sud povrijedio princip pretpostavke nevinosti, jer su u pojedinim navodima pobijanog rješenja navedene izjave koje upućuju da sud osumnjičene preuranjeno smatra krivima za krivična djela za koja se terete, pa smatraju da je time povrijeđena odredba člana 3. stav 1. ZKP FBiH. Iako to u žalbama izričito ne navode, iz ovakvih žalbenih prigovora proizilazi da ukazuju na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 3. stav 1. ZKP FBiH.

Tako branitelj osumnjičenog M. A. ukazuje da je na strani 16. pasus zadnji, koji se nastavlja na strani 17., pasus prvi pobijanog rješenja, sud naveo: „Naime, provođenjem posebnih istražnih radnji iz člana 130. stav 2. tačke a) ZKP FBiH i člana 130. stav 2. tačke d) ZKP FBiH su prikupljeni dokazi iz kojih proizilazi da je Ž. B. u cilju pribavljanja imovinske koristi od neovlaštene prodaje opojne droge i prometa opojnih droga, angažovao ostale članove grupe koju su činili J. M., S. R., J. G., M. A. i H. B., K. M., B.

D., Ž. S., T. N. i M. S., a koji su, po uputama organizatora grupe Ž. B., prilikom prijevoza kupljene opojne droge od mjesta kupovine do mjesta skladištenja svojim vozilima pokrivali i pratili vozilo kojim se prevozila droga i vozaču dojavljivali položaj i kretanje policije koristeći se unaprijed dogovorenim slengovima kao što su "hale" što se odnosi na policajce, "eto ih tamo" što se odnosi na mjesto gdje se nalaze policajci i drugim ranije dogovorenim slengovima, a po dovozu droge veći dio su skrivali na njima poznatim lokacijama, a manji dio, koji služi za dnevnu prodaju, skrivali su u kuću i dvorište Ž. B. koja se nalazi u naselju D. D., G. T., zatim je dio droge koji je skriven u kući i dvorištu Ž. B. sa pojedinim članovima grupe vagao i pakovao u paketiće i prilikom dogovora za obavljanje navedenih poslova koristili su se slengovima „ponesi dizalicu“ koji označava vagu za vaganje i dođi da „rastavljamo dijelove“ što označava vaganje i pakovanje u paketiće koji su namijenjeni za prodaju krajnjim konzumentima, a nakon toga Ž. B. je tako pripremljenu drogu prodavao krajnjim konzumentima kod svoje kuće koristeći se pretežno društvenim mrežama prilikom ugovaranja vrste, količine i cijene, dok su ostali članovi grupe, po njegovom odobrenju, također drogu prodavali krajnjim konzumentima ispred njegove kuće, na putu koji vodi njegovoj kući i istu isporučivali na druge dogovorene lokacije, a prilikom prodaje telefonima su ugovarali sa konzumentima količinu, vrstu i cijenu droge i mjesto isporuke koristeći se slengovima „rakija“ što označava opojnu drogu heroin, „ekseri“ što označava opojnu drogu extazi, „brzina“ što označava opojnu drogu Amfetamin-speed, zatim „zeleno“ što označava opojnu drogu cannabis sativa L, „tri dvice, petica, četiri komada“ što označava količinu opojne droge, „jucva, cvaja, cener i fes“ što označava cijenu, „ler“ što označava odgođeno plaćanje, „evo me na istom mjestu“, „doći ću po tebe i odvući ću te njima kući“ što označava mjesto isporuke droge i drugim dogovorenim slengovima, a nakon prodaje droge novac predavali Ž. B. kao organizatoru grupe, a kada bi na kraju dana ostao dio neprodane droge pojedini članovi su po uputama organizatora grupe, istu odnosili svojim kućama i skrivali na njima poznatim lokacijama i sutradan ponovo donosili u kuću Ž. B. i zajedno s njim ponovo prodavali krajnjim konzumentima na gore opisani način, te je Ž. B., kao organizator grupe, na taj način u navedenom periodu ostvario protupravnu imovinsku korist u za sada neutvrđenom iznosu, dok su ostali pripadnici organizovane grupe ostvarili imovinsku korist zavisno od prodane opojne droge koju preuzmu.” (isti pasus je naveden i na strani 61. pasus zadnji, koji se nastavlja na strani 62. pasus prvi pobijanog rješenja). Branitelj ovog osumnjičenog žalbom ukazuje i na relevantni stav Ustavnog suda BiH iz odluke broj AP-20/17 od 15.03.2017. godine.

Branitelj osumnjičenog M. S. ukazuje da je sud na strani 68. pobijanog rješenja (u dijelu u kojem se obrazlaže posebni pritvorski osnov iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH naveo da je ovaj osumnjičeni “kao član organizovane grupe, više puta prometovao opojnom drogom heroin”.

I ovi žalbeni prigovori su osnovani.

Naime, i po ocjeni ovog suda, u dijelovima pobijanog rješenja na koje se žalbom branitelja ovih osumnjičenih ukazuje, doista proizilaze konstatacije prvostepenog suda o utvrđenju određenih odlučnih činjenica i izraženi stav da su osumnjičeni učinili krivična djela za koja se protiv njih vodi istraga, umjesto utvrđenja na nivou postojanja osnovane sumnje. Time je prvostepeni sud prejudicirao krivnju optuženih i na taj način povrijedio princip pretpostavke nevinosti u smislu člana 3. stav 1. ZKP FBiH, što je bilo od utjecaja

na zakonitost pobijanog rješenja, pa je time učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH u vezi sa članom 3. stav 1. ZKP FBiH, na što se žalbama branitelja osumnjičenih M. A. i M. S. osnovano ukazuje.

Ovaj sud je, ispitujući da li je žalbeni prigovor branitelja osumnjičenog M. S. koji se odnosi na dio pobijanog rješenja u kojem se obrazlaže posebni pritvorski uvjet iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, od koristi i za ostale osumnjičene koji u tom pravcu nisu podnijeli žalbu, utvrdio da je prvostepeni sud i u odnosu na osumnjičene J. M., S. R., M. A., H. B., B. D., K. M., Ž. S. i T. N., za svakog naveo konstataciju da je „kao član organizovane grupe više puta lično prometovao opojnom drogom“, dok takve konstatacije nisu navedene u odnosu na osumnjičene Ž. B. i J. G..

Na osnovu izloženog, a budući da žalbe branitelja osumnjičenih Ž. B., J. M., S. R., J. G., H. B., Ž. S., K. M., T. N. i B. D. ne sadrže isti prigovor, ovaj sud je povodom žalbi branitelja osumnjičenih M. A. i M. S. našao da su pomenuti žalbeni prigovori od koristi i za osumnjičene Ž. B., J. M., S. R., J. G., H. B., Ž. S., K. M., T. N. i B. D. koji nisu podnijeli prigovor u tom pravcu, pa je na osnovu člana 338. ZKP FBiH u vezi sa članom 324. istog zakona, postupio po službenoj dužnosti kao da i u odnosu na njih takva žalba postoji.

Slijedom svega navedenog, ovaj sud je na osnovu člana 337. stav 3. ZKP FBiH uvažio žalbe branitelja osumnjičenih J. M., J. G., M. A., H. B., K. M., B. D., T. N. i M. S., a povodom tih žalbi, po službenoj dužnosti, na osnovu člana 324. ZKP FBiH i u odnosu na osumnjičene Ž. B., Ž. S. i S. R., pobijano rješenje ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Imajući u vidu da je pobijano rješenje ukinuto zbog navedenih bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, to se ovaj sud nije ni mogao upustiti u ocjenu opravdanosti ostalih žalbenih prigovora branitelja osumnjičenih koji se odnose na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i povredu krivičnog zakona.

Pri ponovnom odlučivanju, prvostepeni sud će otkloniti bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje je ukazano ovim rješenjem, tako što će odgovoriti na relevantne prigovore branitelja istaknute na ročištu za produženje pritvora, zatim će izvesti vlastite zaključke o postojanju ili nepostojanju općeg i posebnih uvjeta za pritvor prema svakom od osumnjičenih ponaosob, uzdržavajući se od izjava kojima se izražava stav o krivnji osumnjičenih, pa će, postupajući na takav način, biti u prilici da donese zakonitu i pravilnu odluku.

Zapisničar
Roić Živana,s.r.

Predsjednica vijeća
Begić Jasmina,s.r.